

දේශීය වෙළදා සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගත වට්ටෝරු වෙද
පොත් ආග්‍රයෙන් සිදුකරනු ලබන පරයේෂණාත්මක
අධ්‍යාපනයක්

A Literature Review on Prescription Books contained in
Indigenous Medical Literature

ඡ්‍රැම්. බලිලිව්. කුසලා සර්වනී
ඩී. මී. ඩී. සමරනායක

Abstract

Literature is a very broad subject. Various scholars have expressed different interpretative views and opinions about literature capable of awakening individual wisdom. The research done on this is also vast. Indigenous medical literature covers a unique range of subjects. A handful of related research papers are currently available. The main objective of this study is to socialize a literature review conducted in relation to the prescription books of indigenous medical science that have not been subjected to research.

The indigenous medical prescription books used for this research are Karambagala Ath Vedapota, Paramparagata Wattoru Vedapota (Sarpavisha Vedakama Ha Kadum Bindum Vedakama), Vaidyaka Hastasaraya Hewat Sinhale Ath Vedapota, Sabaragamuwe Wattoru Vedapota, Puskola Potin Pitapatkaragat Yatiyana Ath Vedapota, and Godamune Paramparika Hastasara Aushada Yoga Samgrahaya. The contents included in these six books were classified according to the year of publication, relevant medical generation, and contents.

According to the results from the study appearing in the discussion, these texts belong to different eras and were passed down orally from generation to generation and more recently as various printed books published by the different publishers and editors. Also, the contents of these books are mostly uniform. In particular, descriptions of diseases appear to primarily include treatment methods, drug preparation strategies, and alternative medicine systems. Also, the content of the books written on the initiative of Sarpa Visha and Kadum Bindum is seen to be broadcast only through those fields.

Karambagala Veda Ath Pota was edited by Royal Pandit Kirielle Gnanavimala Thero in the year 2000. This book has been published by Rathna Prakashakayo. Also, this book, which contains the treatment of Karambagala tradition, is derived from an ancient Ola leaf manuscript. The book "Paramparagata Wattoru Vedapota" (Sarpavisha Vedakama Ha Kadum Bindum Vedakama) was published in the year 2006 by S. Godage Publishers and edited by B. Sirisena. This book is made up of the medical system of the Bukoladeniya medical generation. Sabaragamuwe Wattoru Vedapota was edited by Balangoda Ananda Maithriya Thero in 1986. This book was published by Modern Book Company. The therapy belongs to the family of Mahawalathenna practitioners, which was treated by Mahawalathenna country elders, who was the grandfather of Sirimavo Bandaranayake. At Puskola Potin Pitapatkaragat Yatiyana Ath Vedapota, edited by Sarath P. Ranasinghe. It includes the therapies of the Yatiyana medical generation. Godamune Paramparika Hastasara Aushada Yoga Samgrahaya, edited by Palawatthe Upananda Thero. It includes the treatment strategies of the Godamune generation. Vaidyaka Hastasaraya Hewat Sinhale Ath Vedapota belongs to the Mahawalathenna medical generation and it includes the therapies of that medical generation. It was edited by Balangoda Ananda Maithriya Thero and the book was published by the Modern Book Company.

සාර සංකීත්පය

සාහිත්‍ය වූ කළේ ඉතා පුළුල් පරාසයක පැතිරෙන්නා වූ විෂය ක්ෂේත්‍රයකි. පුද්ගල ප්‍රයාව අවධි කිරීමට සමත් සාහිත්‍ය පිළිබඳව විවිධ විද්‍යාත්මක විවිධ අර්ථ නිරුපණ, මතයන් හා අදහස් පළකර ඇති අතර ඒවා අනුසාරයෙන් සිදු කරන ලද පර්යේෂණයන් ද සුවිශ්චි විෂය පරාසයක් වන අතර ඒ ආගුයෙන් සිදු කරන ලදා වූ පර්යේෂණයන් අතළාස්සක් මේ වන විට සමාජ ගතව පවති. මෙලෙස පර්යේෂණයන්ට බඳුන් නොවූ දේශීය වෛද්‍ය සාස්ත්‍රයේ විවෝරු වෙද පොත් ආගුයෙන් සිදු කරන ලද සාහිත්‍ය විමර්ශනයක් සමාජගත කිරීම මෙහිලා මූලික අනිමලාර්ථය වේ.

මෙම පර්යේෂණය උදෙසා පාදක කර ගන්නා ලද දේශීය වෛද්‍ය විවෝරු වෙද පොත් වන්නේ, කරබලලේ අත් වෙද පොත, පරම්පරාගත විවෝරු වෙද පොත (සර්ප විෂ වෛද්‍යකම හා කැඩුම් බිඳුම් වෛද්‍යකම) වෛද්‍යක හස්තසාරය හෙවත් සිංහලේ අත් වෙද පොත, සබරගමුවේ විවෝරු වෙද පොත, පුස්කොල පොතින් පිටපත් කරගත් යටියන අත් වෙද පොත සහ ගොඩුමෙන් පාරම්පරික හස්තසාර මාශයෙන්ග සංග්‍රහය වේ. මෙම ග්‍රන්ථ සයෙහි අන්තර්ගතය ප්‍රකාශිත වර්ෂය, අයන් වෙද පරම්පරාව සහ කරනා පාදක කොටගත් දත්තයන් විමර්ශනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම මෙහිලා සිදු කරන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනයෙන් ලද ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේදී පෙනී යන්නේ මෙම ග්‍රන්ථ විවිධ යුගවලට අයන් වෛද්‍ය පරම්පරාවලින් ව්‍යුත්පන්නව මුඛ පරම්පරා ගතව පැවත පසුකාලීනව පුස්කොල පොත් ලෙසද ඉතාම මැත කාලීනව විවිධ ප්‍රකාශන ආයතන හා සංස්කාරකවරුන්ගේ මූලිකත්වයෙන් මුදිත ග්‍රන්ථ වශයෙන් කළඹිලියට පැමිණ ඇති බවයි. එසේම මෙම ග්‍රන්ථවල අන්තර්ගතය බොහෝ දුරට ඒකාකාරී බවක් දක්නට ලැබෙන අතර විශේෂයෙන් රෝග පිළිබඳ විස්තර එම රෝගයන්ට සිදු කරනු ලබන විකිත්සා විදීන්, මාශය සංස්කරණ උපක්‍රම, වෛකල්පිත විකිත්සා පද්ධතින් මූලිකව ඇතුළත් වී ඇති බව පෙනේ. එසේම සර්ප විෂ හා කැඩුම් බිඳුම් මූලිකත්වයෙන් රවනා කරන ලද විවෝරු වෙද පොත්

වල අන්තර්ගතය එම ක්ෂේෂුයන් ඔස්සේ පමණක් විකාශනය වන අයුරු දක්නට ලැබේ. මෙලෙස පාරමිපරික වට්ටෝරු වෙද පොත් අන්තර්ගතය හා ඒ ආග්‍රිත කරණු විමර්ශනාත්මකව අධ්‍යයනය කොට ලබාගත් දැනුම, ප්‍රායෝගිකව මෙම පර්යේෂණයේ දී විමර්ශනය කරන ලදී.

කරුගලේ අත් වෙද පොත 2000 වර්ෂයේ දී රාජකීය පණ්ඩිත කිරී ඇල්ලේ යාණවීමල ස්ථ්‍රීලංකාවන් විසින් සංස්කරණය කරන ලද්දකි. මෙම ගුන්පය රත්න ප්‍රකාශන ආයතනයේ ප්‍රකාශනයක් ලෙසින් එම දක්වන ලදී. එස්ම කරුගල වෛද්‍යපුරුරු විකිත්සා අන්තර්ගත කොට සකස් කරන ලද මෙම වට්ටෝරු වෙද පොත පුරාණ පුස්කොල පොතකින් ව්‍යුත්පන්න වූවකි.

පරමිපරාගත වට්ටෝරු වෙද පොත (සර්ප විෂ වෙදකම හා කැඩුම් බිඳුම් වෙදකම) මෙම ගුන්පය 2006 වර්ෂයේ දී ඇස්. ගොඩගේ ප්‍රකාශකයක් ලෙස බේ. සිරසේන සංස්කාරකතුමා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මෙම ගුන්පය බුකොලදෙණිය වෙද පරමිපරාව ආග්‍රිතව විකිත්සා පද්ධතින්ගෙන් සැදුම් ලද්දකි.

සබරගමුවේ වට්ටෝරු වෙද පොත, 1986 වර්ෂයේ දී බලන්ගොඩ ආනන්ද මෙමතිය හිමියන් විසින් සංස්කරණය කරන ලද ගුන්පයකි. මොඩින් පොත් සමාගම ප්‍රකාශනයට පමුණුවන ලද මෙම ගුන්පය සිරමාලෝ බණ්ඩාරනායක මැතිණියන්ගේ මුත්තා වන එස්. ඩී. මහවලතැන්න රටේමැතිදුන් විසින් අත්හදා බලන ලද මහවල තැන්න වෙද පරපුරට අයත් විකිත්සාවලින් සංයුත්ත වූවකි.

පුස්කොල පොතින් පිටපත් කර ගත් යටියන අත් වෙද පොත ගුන්පය සරත් පී. රණසිංහයන්ගේ සංස්කරණයක් වන අතර එහි අන්තර්ගත වන්නේ යටියන වෙද පරපුරු විකිත්සාවන් ය. මෙය 2019 වර්ෂයේ ඇස්. ගොඩගේ ප්‍රකාශකයකි.

ගොඩමුනේ පාරමිපරික හස්ථ්‍රීලාභ ඔග්‍රැසයෝග සංග්‍රහය පැලවන්නේ උපනන්ද හිමියන් විසින් සංස්කරණය කරන ලද ගොඩමුනේ පරමිපරාවට අයත් විකිත්සා ඇතුළත් ගුන්පයකි. මෙය සමයවර්ධන ප්‍රකාශකයකි.

වෙබද්‍යක හස්ථිසාරය හෙවත් සිංහලලේ අත්වෙද පොත ද මහවලතැන්න වෙද පරමිපරාවට අයත් විකිත්සාවලින් සමන්වීත වටටෝරු වෙද පොතකි. මෙම ගුන්ථය සංස්කරණය කරන ලද්දේ ද බලන්ගොඩ ආනන්ද මෙමතිය හිමියන් විසිනි. පුරුම මුදුණය ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂ 2503 වන මෙම ගුන්ථය මහවලතැන්න රටේ මැතිදුන් අත්හැඳු බලන ලද කරුණු ප්‍රකාශනයක් ලෙසින් එලිදක්වා ඇත්තේ මොඩන් සමාගමයි.

හැඳින්වීම

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

සාහිත්‍ය වූ කළී මිනිසුන් සුවපත් කිරීමට සමත් ප්‍රධානතම මාධ්‍යයක් ලෙස හැඳින්වීය හැකිය. “සාහිත්‍යය භාව: සාහිත්‍යම” සහිත බව හෙවත් රස සහිත වූ බව සාහිත්‍යයයි. ගුණසේන් මහා සිංහල ගබඳ කේෂයට අනුව, “රටකට හෝ අවධියකට හෝ අයත් රසවත්කමින් භා ආකෘතිය පිළිබඳ විරිනාකමින් යුත් ලිවීම සමඟාරය, පොත පත, වාචානාර්ථයෙන් භා ව්‍යඛනාර්ථයෙන් පොහොසත් රසවත් නිබන්ධන සමුහය; අර්ථවත් වාක්‍ය, කාච්‍යය, භාෂාවකට හෝ විෂයකට අයත් පොතපත, ලිවිසුරිය. උපුලන ලද බව, යුත් බව”¹ සාහිත්‍ය ලෙස නිරුවවනය කොට ඇත. නිරුක්ති සහිත සිංහල ගබඳකේෂයේ සාහිත්‍යය යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ, “යම් භාෂාවකට අයත් පොත්පත් ආදිය, නිබන්ධන සමුහය, අර්ථවත් වාක්‍ය, කාච්‍යය, පදා රචනය, උපුලන ලද බව, යමක් ඇතුළත් බව, සහිත බව”² යනුවෙනි. සාහිත්‍ය යන වචනය සඳහා විවිධ අර්ථ නිරුපණ විවිධ විද්‍යාත්‍යන් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අතර සරසවි හෙළ වදන් රුවන සිංහල සමානාර්ථ පද කේෂය තැමති ගුන්ථයෙහි සාහිත්‍ය තැමති වචනය සඳහා විවිධ වූ අර්ථ ඉදිරිපත් කොට ඇත. ඒවා නම්, “කාච්‍යකරණය, ගදා රචනය, තවකතාකරණය, පදා රචනය, ප්‍රබන්ධකරණය, ලිපි සමුදාය, ලේඛන කලාව, විවාරය; පොතපත, ගාස්ත්‍රීය ගුන්ථ”³ යනුවෙනි. සාහිත්‍යය යනු, සකල කලාවේම සම්මිගුණයකි. අතිත, වර්තමාන සහ අනාගත යන කාලනුයේදීම අධ්‍යයනය කළ හැකි සුන්දර වූ ගාස්ත්‍රීය අද්දකීම් සමුදායක් ලෙස ද සාහිත්‍ය හැඳින්වීය හැකිය. “මිනිස් වර්ගයාගේ සාහිත්‍ය මහුගේ ගබඳ විද්‍යාත්‍යය තරම්ම පැරණිය, මහුව විවිධ ගබඳ

අැති කරන්නට හැකි වූ තැන් සිටම සාහිත්‍යමය කාති නිපදවන ලද්දේය. එහෙත් ස්වභාවයෙන් විනා පරමාර්ථයෙන් මේවා සාහිත්‍ය කාති නොවිය. සාහිත්‍ය කාතියක් නිපදවීමේ දී අදහස් අන්‍යයන් කරා සංහරණය කිරීමේ පරමාර්ථයක් ද වෙයි. ඉතාම ඇත අවධියේදී පවා මිනිසාට විවිධ හැඟීම් ඇති වූ විට ඔහු විසින් ඒවා ප්‍රකාශ කිරීමට විවිධ ගබඳ නෘත්‍ය ලදී. මෙය ඩුඩේක් සිය හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමට විනා අන්‍යයන්ට හැගැවීමේ පරමාර්ථයෙන් නොකෙරුණකි. එයට ඒ පරමාර්ථය වැදගත්තේ ඒවා අනුව අන්‍යයන් ද හැඟීම් ඇති කර ගන්නට වූ පසුකාලයෙහිය. ආදී මැනුෂ්‍යයාට බයක් ඇති වූ කළ හැම දෙනාම පහළ කෙලේ බොහෝ දුරට එක සමාන වූ ගබඳයකි. සතුට හෝ ගෙකයක් ඇති වූ විට එකිනෙකා තැගු ගබඳ ද සමාන විය. එතැන් සංනිවේදනයක් මෙන්ම සංහරණයක් ද පවතී. භාෂාව ඇති වූයේ මේ ගබඳයන්ට ගබඳ සංකේත භා රුප සංකේත යොදන්නට වීමෙන් පසුවය. මේ තිසා සාහිත්‍යය පහළ වූයේ භාෂාවේ උත්පන්තියටත් පෙර යැයි කිව ද තිවැරදිය.”⁴ මෙසේ භාෂාවේ උත්පන්තියටත් පෙර පහළ වූ සාහිත්‍ය මිනිස් ජීවිතයෙන් දුටු දේ ගැබී වූ වැදගත් වාර්තාවකි. එසේම මූලික වශයෙන්ම භාෂාව මාධ්‍යය කොට ගනීමින් ජීවිතය පිළිබඳව ප්‍රකාශ කරනු ලබන මාධ්‍යයක් ලෙස ද සාහිත්‍ය හැඳින්විය හැකිය.

“කුමන භාෂාවකින් වූවද මැනවින් ලියන ලද ලේඛනය සාහිත්‍ය යනුවෙන් හැඳින්වේ. බුද්ධීමත් හෙවත් තැණුවත් යන අර්ථයෙන් බවහිර රටවල ප්‍රහවය ලත් යොමුකි. කිසියම් විෂයක් එක් තැන්කාට සංගාහිත කිරීම ද ලිටරේටර හෙවත් සාහිත්‍ය යනුවෙන් හැඳින්වේ. Word which, though best confined to good writing, is often debased to mean any writing, as in the phrase, the literature of the subject; meaning all that is written about the subject,⁵ සාහිත්‍ය යනු කුමක්දයි සාහිත්‍ය කළා ගබඳාකරය නැමති ග්‍රන්ථයෙහි ඉහත පරිදි විස්තර කොට ඇත.

මහාචාර්ය ඒ. වී. සුරවේරයන් සිය සාහිත්‍ය විවාර ප්‍රදීපිකා නැමති ග්‍රන්ථයෙහි සාහිත්‍ය පිළිබඳව මෙලෙස විස්තර කර ඇත. “සාහිත්‍ය යන වචනය සම්බන්ධව සාඩු සම්මත පරිපූරණ නිරවචනයක් සැපයීමට මෙතක් කිසිවෙකු සමත් වී ඇති බවක් නොපෙන්.

පුළුල් වශයෙන් සලකා බලන කළ ලේඛනගත සියලු දැ මෙන්ම මූබ පරම්පරානුසාරයෙන් පැවත එන ජනවේද සංග්‍රහය ද සාහිත්‍ය නමින් හැඳින්වෙන බව කිව හැකිය. මේ අනුව කිසියම් වින්දනයක් හෝ ආස්ථාදයක් හෝ රසයක් ලැබිය හැකි සේ සකස් කෙරෙන නිර්මාණාත්මක කාති සාහිත්‍යය ගණයෙහිලා සැලැකේ. විරන්තන හා නුතන ගදා පදා රවනා කාචා, නාට්‍ය යනාදී සියලු නිර්මාණාත්මක කාති සඳහා යෙදෙන පුළුල් අරථ සහිත පදය නම් ‘සාහිත්‍ය’ යනු වේ.”⁶ වැලිවිටයේ සේරත හිමියන්ට අනුව සාහිත්‍ය යනු, “සාහිත්‍ය, ගබ්ධය, ‘සාහිත්’ යන අරුත ගෙන දෙයි. සියලුම බුද්ධ භාෂිත ත්‍රිපිටක ධර්මයට ‘බහුමිෂ්ප වේ සහිතං භාසමානෝ’ (ධම්ම පද - යමක වශයෙන් යනාදී තැනැහි ද ‘සහිත’ යන ව්‍යව ව්‍යවහාර කර ඇත. භාජාවක ඇති ගදා පදා පදය කාති සියල්ලට ම ‘සහිත’ හෙවත් ‘සාහිත්‍යය’ යන නාමය දිය හැකිය. එනම්, මනාකොට තබන ලද්ද, මනා කොට කියන ලද්ද යන අරුතිනි.”⁷ සන්නිවේදන ගබ්ධකරය නම් ග්‍රන්ථයෙහි සාහිත්‍යය යනු කුමක් දැයි මෙලෙස විස්තර කර ඇත. “සාහිත්‍යය යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සමුහාර්ථයින් ගතයුතු ගාස්ත්‍රීය හා නිර්මාණාත්මක කාති සමුහයකි. මේ ගණයට කළේ, කෙටිකතා, තවකතා, නාට්‍ය රවනා සාමාන්‍යයෙන් ඇතුළත්වන නමුත් ඒවා හැඳින්වෙන්නේ නිර්මාණාත්මක සාහිත්‍යය යනුවෙනි. කිසියම් විෂයක් අරමියා ලියවෙන කිසියම් නිර්මාණයක් නොවූ ගාස්ත්‍රීය එළිභාසික විවාරාත්මක ලිපි ලේඛන ද සාහිත්‍යය ගණයේලා සැලැකේ. සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ දී සිනමා සාහිත්‍යය යනුවෙන් යෝමක් හමුවෙයි. ඉන් කියවන්නේ සිනමාවට අදාළ වන ලිපි ලේඛනය. සන්නිවේදන සම්ක්ෂණ පවත්වන්නන් විසින් ප්‍රස්ත්‍රතයට අදාළ මූලාශ්‍ර හා පූර්වයේදී පවත්වන ලද අදාළ සම්ක්ෂණ පිළිබඳ ලියවුණු දේ කියවිය යුතුය. එහිදී එම පරිභේදන විෂයට අදාළ සාහිත්‍ය අධ්‍යයනයක් (Review of Past Literature) වශයෙන් සැලැකේ.”⁸ “රටක සාහිත්‍යය දියුණු වන්නේ එහි සමාජය නිසාලට එක තැන පල්ලේවෙමින් පවතින කළේහි නොවේ. සමාජයකට නොයෙක් විදියේ අනුරු අන්තරායවලටත් අවුල් වියවුල්වලටත් මූහුණ දීමට සිදු වෙයි. මෙවා පවතින තාක් කල්, සමහර විට එහි දියුණුවේ තාවකාලික ඇතැහිටීමක් සිදු විය හැකියි. එහෙත් ඉන් එහි ලබා ගත් අත්දකීම් ද ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් පසුව ඇති වන සාම්කාමී කාලය තුළ, ගංවතුරකින් පසුව කුණුරක් සරුවන්නාක් මෙන්, සාහිත්‍යය දියුණු

වනු ඇත. සිංහල සාහිත්‍යය සම්බන්ධයෙන් ද මේ නියාමය බල පා ඇත්තේ ඒ අන්දමින්ම යැයි සිතමි.”⁹

පුද්ගල ප්‍රජාව අවදි කිරීමට සමත් සාහිත්‍ය පිළිබඳව විද්‍යාත්‍යන් විවිධ මත පළ කර ඇති බව ඉහත නිරවචන තුළින් මනාව පැහැදිලි වේ. සරලව ගත් කළ සාහිත්‍ය යනු කළාවකි. එය සමාජය සූච්‍යත් කිරීමට සමත් මුළුයායක් ලෙස ද හැඳින් විය හැකිය.

දේශීය වෛද්‍ය සාහිත්‍යය

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය වෛද්‍ය සාහිත්‍යයේ ආරම්භය විෂය රජුත්‍යමාගේ පැශීලිමටත් පෙර යුගයට අයන් බවට ලිඛිත සාධක නොමැති ව්‍යව ද, ප්‍රාග් එතිහාසික යුගයේ දී මිනිසා සන්නිවේදනය සඳහා යම් හාජාවක් යොදා ගත් බව ද එසේ ඩුවමාරු කර ගන්නා ලද දැනුම මූල පරම්පරාගතව රැගෙන ආ බව ද නොරහසකි. දේශීය වෛද්‍ය දැනුම ඇති අතිතයේ සිට මේ දක්වා පරපුරෙන් පරපුරට දායාද කිරීම සඳහා වාචික සහ අවාචික ක්‍රමවේද හාචිත කරන ලදී. පුස්කේල පොත්, අහිලේඛන සහ අත් වෙද පොත් ඒ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී.

“සිංහලයා සතු ජාතික විද්‍යාවන් අතර සිංහල වෛද්‍යම ප්‍රමුඛ ස්ථානය ගනී. සිංහලයාගේ ජීවය හා නිරෝගී හාවයන් ආරක්ෂාකුරුනේ එම වෛද්‍යමෙනි. සිංහලයාට වැළැඳුන සියලුම රෝග සූචකර ගැනීමට සමත් වූ සිංහල සංස්කෘතියට හා සභාත්වයටත් මේ රටත් යෝගා වූ අංග ප්‍රාණී උසස් වෛද්‍යමත් අනුරාධපුර යුගය ආදී සමඟැවීමත් අවධීන්හි පැවති බව ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. ගලාවිධි-දහන විධි- නිලධි ආදී උත්කාෂේට විකින්සා ක්‍රමවලින් පොළීත වූ එම වෛද්‍යමින් වර්තමානයෙහි න්‍යාමාව ගේෂන්වයෙන් ප්‍රවත්නා හැනී - නයන - ගණ්ඩ - ව්‍යුණ - ග්ලිපද- උත්මාද විකින්සාවන් සහ සර්පවිෂ විකින්සා ආදී බොහෝ විකින්සාවලින් ලැබෙන විපුල එලයෙන්ම දියුණු අවධීයෙහි විද්‍යාමාන තත්ත්වය මිනිය හැකි වේ. ආයුර්වේදයේ එන ත්‍රිදාශවාදය ආදී මූලික ලක්ෂණ පදනම් කොට දේශීය වෛද්‍යම නැගිසිටි තමුදු එහි සඳහන් නොවූ ඇතැම් විකින්සා සූත්‍ර හා බොහෝ රෝගන් අමුතු හෙළඹ නිරමාණක්‍රමත් නිසා එය ආයුර්වේදයෙන් වෙනස් වෛද්‍යක්‍රමයක ලකුණු පිළිබඳු කරයි.

මෙදක්නා බොහෝ වෙදවරුන් සිංහල වෙදකම ලංකායුරුවේදයයි වහරකරනුයේ එනිසා විය හැකිය... සිංහල වෙදකමේ ඉතිහාසය ද සිංහලයාගේ ඉතිහාසය මෙන්ම ඉපැරණිය. එසේම සංකීරණය. සිනු ආරයයන්ගේ ලංකාවතරණයෙන් පසුව සිංහල ජාතියේ සමාරම්භය හා ව්‍යාප්තිය සිදු වූ අයුරු අපේ වංශකථා, අවිධ කථා, සෙල්ලිපි හා පුරාවස්තුන් කෙරෙන් සිත්තම වේ. දැඩිව උතුරු දකුණු දෙදෙසින්ම වරින් වර මෙහි පැමිණි ආරයි අනායි ජන සමුහය මෙරට විසු ස්වදේශීකයන්ගේ සමාජයට මිශ්‍රවීමෙන් ඔවුන්ගේ විද්‍යා කලා ශිල්පාදිය හා සංස්ම්යෙන් ලත් පෝෂණයකින් යුතුව සිංහල ජාතික හැඳි වැඩි සැකසී එන අයුරු වර්තමානයෙනුද පැහැදිලිය. මෙම සංකලනයෙහි දී සිංහලයා සිය ජාතික උරුරුව තොමැකෙන තොමැලවෙන පරිදේන් පිටින් ගන්නා හැම දෙයක්ම ජාතික සහායවයට අනුරුපව ගැනීමට බුද්ධීමත් වූ හෙයින්ම එම මිශ්‍රණයෙන් විනා හානියක් තොවීය. එය සිංහලයාගේ වර්ධනයට විනා පරාහවයට හේතු තොවීය. සිංහල භාෂාවේ වදන්වැලෙහි නිපන් තසම තබව යයි තෙවැදැරුම් හේදයක් පවත්නාක් මෙන්ම සිංහල වෙදකමෙහි දු එම හේදය පිළිබඳ වනුයේ ඉහතකී විජාතින්ගේ ගැටීමේ ප්‍රතිඵල වශයෙනි.”¹⁰

“සිංහල වෙදකම යයි අප මෙහිලා කියන්නේ මේ පැරණි වෙදකමටයි. මිනිසුන් මෙන්ම මේ වෙදකමන් විදේශීක වෙදකම හා මිශ්‍රවීමෙන් මදක් දුෂ්චිත වූව ද, දැනට අප අතර ගේඡව තිබෙන පැරණි සිංහල වෙද පොත් කිපයෙහි ඇතුළත් සමහර වෙදදා කුමවල ප්‍රත්‍යාස්ථාවය දෙස බලන විට පැරණි සිංහල වෙදකම ලෝකයේ කවර වෙදකමකට වූව ද තොදෙවෙනි ව තිබුණු බැවි සිතිය හැක. මෙහිලා සැලකිය යුතු ප්‍රධාන අංග කිපයෙකි. ප්‍රධාන කරුණෙනම්: මේ තාක් ලෝකයේ කිසිම රටක විශේෂයන්ගේ මනුෂට හෝ සාම්වරයන්ගේ දිවැසට විෂය තොවූ මනුෂ්‍යයන්ට ඉතාම අවශ්‍ය වූ විකිත්සා කිපයක් සිංහල වෙදකමෙහි තිබේයි. දෙවැන්න නම්: බොහෝ මාෂය යෝගයන් ගෙන් යුත් බෙහෙතින් දීර්ස කාලයක ඇවැමෙන් යුත් කළ යුතු රෝග යම් තිසි වනොෂය එකකින් තැනැත්තාත් කිපයකින් සුළංකාලයක් කුළ යුත් කළ හැකි වීමය. කුන්වැන්න නම්: එකල ගලා කර්මය ඉතා දියුණුව තිබුණත් ගලා කුම හැකිතාක් අඩු කොට බෙහෙත් සත්‍ය ක්‍රියා -- මන්තු යන මේවායින් රෝගේපසුමනය කිරීමය.”¹¹ ආයුර්වේද ගබුදකෝෂය නැමති ග්‍රන්ථයේ

ප්‍රස්ථාවනාවහි දේශීය වෙදකම පිළිබඳව මෙලස සඳහන් කොට ඇත.“මුල් කාලයේ සිට මේ දක්වා පාරම්පරිකව පැවත එන දේශීය වෙදකමෙහි තොරතුරු ද පවතී. ඒ වෙද තොරතුරු පරපුරු මගින් මේ රටේ වර්ධන වී සංරක්ෂණය වෙමින් පවතී. අති උතුම් වූත් ප්‍රත්‍යාග්‍ය වූත් මූල්‍යය සංයෝග තවමත් ගරු මූල්‍යට වසයෙන් පැවත එයි. ඇත් අතිතයේ පටන් සිය දරු පරපුර මගින් හෝ ඕසා පරපුර මගින් පවත්වා ගෙන එන ඒ ගරුමූල්‍යට තව ටික කළක දී අභාවයට යා හැකි බැවින් එසේ යා නොදී රැකගත යුතු අවස්ථාව දැන් එළඹ තිබේ. මේ රටේ පවතින වෙදකම අංග කිහිපයකින් යුක්ත වේ. සර්වාංග වෙදකම, ඇස් වෙදකම, ගස් වෙදකම, සර්ප වෙදකම, ගෙඩි වෙදකම ආදී වසයෙන් ඒ අංග පවතී. මේ තෙවද්‍යාංගයන්හි විශේෂයු පිරිස් ද වෙති. මේ හැරුණු විට, මනුෂ්‍යයාට ප්‍රයෝගනවත් සතාසතුන් පිළිබඳව වෙදකම් කුම ද සිංහල වෙදකමෙහි ඇත. ගව වෙදකම, ඇත් වෙදකම, ආදිය එහි විශේෂයි. මෙවක පැහැවෙදකම නමින් හැඳින්වෙන ඒ විෂයෙහි ද දක්ෂයේ තවමත් අප අතර වෙසෙනි. එක් එක් රෝගයන් පිළිබඳව පමණක් විශේෂතා දක්වන පිරිසක් ද වෙයි. එහිලා සමහර කෙනෙක් කාස වෙදකමෙහි දක්ෂ වන අතර, තව කෙනෙක් උත්මාද රෝග විෂයෙහි දක්ෂව සිටින අතර, තව කෙනෙක් පිනහස වෙදකමෙහි නිපුණව සිටී. මේ සැම ලෙඛ රෝගවල දී යොදාගත යුතු මූල්‍ය සංයෝග දේශීය වසයෙන් භා භාරත ආයුර්වේද වසයෙන් මේ රටේ පවතී. දේශීය කුමයෙහිලා ගැනෙන මූල්‍ය යෝග බොහෝමයක් පාරම්පරික ගරුමූල්‍යට වලට අයත් සේ පෙනේ. ඒ මූල්‍ය යෝග සාමාන්‍යයෙන් අතින් මූල්‍ය යෝගයන් සමග මිශ්‍රව නොපවතී.”¹² දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍ය පිළිබඳ අධ්‍යායනය කිරීමේ දී ඉතාමත්ම පැරණි දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍යයක් පැවති බවට තව තවත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ හැකිය. “දේශීය වෙදකමෙහි හසිල බුද්ධීමත් විරයා වශයෙන් පත්‍ර තෙද මහිමයක් ඇති ලාංකිකයා රාවණා තෙමෙය. හේ තුන්වේ අයුරු පුලතිසිගේ මූණුපරාය... දාතු, මුල, ජීව යන තිවිධ පදාරථයන්ගේ සාරය පෙරා බොහෝ කළ තියම තත්ත්වයෙන් තබා ගැනීමටත් සන්නිපාතා දී රෝගයන් දැන හදුනා නාඩිවිධ ආදියෙන් විනිශ්චය කොට රෝගෝප්‍රමනයෙහි දී ද එම බෙහෙත් යොදා වෙදකම් කිරීමටත් රාවණ ඇතුළු වෙද්‍ය සාමාජයෙහි වූවේ දැන සිටියන. රාවණයන් ලියු බැවි පැවසෙන අක් ප්‍රකාශ, කුමාර

තන්තු ආදි පැරණි වෙද පොත්වලින් ඒ බැවි ස්ථුට කිරීමට සාධක ලැබේ. අදත් මෙරට දේශීය වෛද්‍යත්වයෙහි එලදායී වෛද්‍යකමක් වශයෙන් පෙනෙන ජාලගිරි දොලදීම' කුමාරතන්තුයෙහි එය."¹³

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය වෛද්‍ය යුතානය අනාදීමත් කාලයක සිට පරපුරෙන් පරපුරට සම්ප්‍රේෂණය කළ ප්‍රධානතම මාධ්‍යයක් ලෙස පුස්කොළ පොත් සාහිත්‍ය හඳුන්වා දිය හැකිය. පෘතුගිසින් මෙරට කඩායී හඳුන්වා දීමට ප්‍රථම ලේඛන මාධ්‍ය සඳහා භාවිත කළ ප්‍රධානම මාධ්‍යය වූයේ පදම් කළ තල්පත් හෙවත් පුස්කොළය. පන්සල් ආගුත්තව සුරක්ෂිතව පැවති පුස්කොළ පොත් තුළ ආගමික, සාහිත්‍යමය මෙන්ම ප්‍රායෝගික වෛද්‍යා විෂය ක්ෂේත්‍රය ආචරණය වී තිබුණි. ලංකාවේ පුස්කොළ පොත් නාමාවලිය නැමති ගුන්ථයේ ප්‍රථම භාගයේ පමණක් පුස්කොළ පොත් 44329ක් පිළිබඳව සඳහන් වේ."¹⁴ "ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට ගේඟව ඇති පැරණිතම පුස්කොළ පොත 13 වන සියවසේ දී ලියන ලද වූල්ල වග්‍ර පාලිය ලෙස සැලකේ. කෙසේ වූව ද පුස්කොළ පිළිබඳව දීර්ශකාලීන පර්යේෂණයන්හි නියැලුණු ලියනාරවිව, වෛද්‍යමය පුස්කොළ පොත් හඳුන්වා දී ඇත්තේ, 'මෙතෙක් අත නොගසන ලද ආයුර්වේදීය පර්යේෂණ මූලාශ්‍යක් (A untapped source of Ayurvedic Research) වශයෙනි. දේශීය වෛද්‍ය ගාස්තුයට අදාළ විවිධ විකින්සීය ක්‍රම, මාශය, මූෂය සංස්කරණ විධි, සහ එක් එක් රෝගීන්ට අදාළව යෙදිය හැකි සුවිශේෂ බෙහෙත් වට්ටෝරු යනාදිය පමණක් නොව එක් එක් රෝග, එම රෝගයන්හි රෝග ලක්ෂණ සහ යෙදිය හැකි ප්‍රතිකර්ම ද යනාදි සියල්ල ඇතුළත් කොට ඉතිහාසයේ අමරණිය ලෙස තැබූ සටහනක් ලෙස දේශීය වෛද්‍ය යුතානය අන්තර්ගත මෙම පුස්කොළ පොත් හඳුන්වා දිය හැකි වේ... වරයෝගීරය, ප්‍රයෝග රත්නාවලිය, යෝග මැණවය, යෝගරත්නාකරය, හෙසස්ථිත මංුප්‍රසාව, වටිකා ප්‍රකරණය ආදිය අප වෙත සුරක්ව ඇති තවත් වෛද්‍යමය පුස්කොළ පොත් රු සකි. මුදුණ ගිල්පය දියුණු වීමෙන් පසු මෙරට සුරක්ව තිබුණු මෙම වෛද්‍යමය පුස්කොළ පොත් රසක් මුදුණද්වාරයෙන් ගුන්ථ වශයෙන් නිකුත් වීම සිදු විය."¹⁵ දේශීය වෛද්‍ය සාහිත්‍යයට පුස්කොළ පොත් සාහිත්‍යයෙන් සිදු වූ සේවය සුළු පැවත් නොවේ. දුරාතිතයේ සිට මූඛ පරමිපරාගතව පැවති දේශීය වෛද්‍යමට නව අරුතක් දෙමින් ලේඛන සම්පුද්‍යායක් බිජි කිරීමට පුස්කොළ පොත් සම්පුද්‍ය සමත්

විය. “ලංකාවේ දේශීය විකින්සාව හෙවත් ලංකාපුරුෂවේදය සම්බන්ධව පැරණි ගිහි පැවැති වෙවදා ගෞෂ්ටියන් විසින් සම්පාදනය කරන ලද ග්‍රන්ථයන්ගෙන් කොටසක් ආක්‍රමණිකයන්ගේ අන්ති පූජාවට ගොඳුරු වී ඇත. සෙසු කොටසින් ප්‍රමාණයක් මුද්‍රණයෙන් බිජි වී ඇති අතර තවත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ආරාම හා පිරිවෙන් පූස්තකාලවල විශාල ගෙන තිබේ. පරම්පරාගත වෙවදාවරයන් වෙත ද හස්තසාර මූල්‍යය යෝගය යෝග හා කුම සමන්විත පූස්තකාල පොත් රාජියක් හිරු එළිය පවා නොදක්මින් තිබෙනු ප්‍රකටය. එපමණක් නොවේ. දුරේෂීය ආක්‍රමණිකයන් විසින් පැහැර ගෙන යන ලද දේශීය වෙවදා ග්‍රන්ථ රාජියක් ලන්ඩන්, නිවියෝර්ක්, ලිස්බන්, ඇම්ස්ටර්ඩම්, බ්‍රස්ලිය් යන නගරවල පිහිටි කොළඹකාගාරවල පූරාවිද්‍යාත්මක වස්තු ලෙස තැන්පත් ව තිබෙනු ද වාර්තා වේ. ඒ අනුව පහත සඳහන් පොත් බ්‍රිතාන්‍ය කොළඹකාගාරයට පමණක් අයත්ව තිබෙන බව දැක්වේ. මේ පොත් ලියා ඇත්තේ පූස්තකාලවලයි.

අක්ෂී රෝග පිළියම	(සිංහල)	පත්‍ර 54 යි,
ඡායා නිසන්ඩ්	(සංස්කෘත, සිංහල)	පත්‍ර 61 යි,
ගර්ග සංහිතාව	(සංස්කෘත)	පත්‍ර 92 යි,
ගර්ග විකින්සාව	(සිංහල)	පත්‍ර 56 යි,
ගර්හ ද්වාරය	(සංස්කෘත, සිංහල)	පත්‍ර 36 යි,
නාඩි ගාස්ත්‍රය	(ක්‍රිපොත සිංහල)	පත්‍ර 131 යි,
හෙසජ් මක්ස්පුසා සන්නය	(පාලි-සිංහල)	පත්‍ර 433 යි,
හෙසජ් මක්ස්පුසා සන්න	(පාලි-සිංහල)	පත්‍ර 717 යි,
හෙසජ් කල්පය	(සංස්කෘත)	පත්‍ර 200 යි,
හෙසජ් මාලාව	(සංස්කෘත)	පත්‍ර 70 යි,
යෝගාරණවය	(සංස්කෘත සිංහල)	පත්‍ර 334 යි,
රස සංහිතාව	(සිංහල)	පත්‍ර 550 යි,

රාජරත්නාකර	(පාලි-සිංහල)	පත්‍රුරු 56 සි,
වෙද්‍ය වින්තාමණි සන්නය හෝ යෝග රත්නාවලිය	(සිංහල)	පත්‍රුරු 102 සි,
වෙද්‍ය යත්තු	(සංස්කෘත-සිංහල)	පත්‍රුරු 79 සි,
වෙද්‍යාලංකාරය	(සංස්කෘත-සිංහල)	පත්‍රුරු 29 සි,
වෙද්‍යාලංකාර සංග්‍රහව	(සිංහල)	පත්‍රුරු 41 සි,
වෙද්‍යාලංකාරය හා වට්ටෝරු පොත (සිංහල)		පත්‍රුරු 289 සි,
සාරසංක්ෂේප	(සංස්කෘත සිංහල)	පත්‍රුරු 184 සි,

මේ හැර දේශීය විකිත්සාවේ අංගයක් වන සිද්ධ වෙද්‍ය සම්පූද්‍යායට අයත් තල් කොළවල ලියන ලද පැරණි වෙද්‍ය ගුන්ත රාජියක් ද දෙශීකව හා විදෙශීකව වැඩකට නොගන්නා පුරාවස්තු බවට පැමිණ තිබෙනු ප්‍රකටය.”¹⁶

දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍යයේ ගමන්මග පිළිබඳව අධ්‍යයනයේදී පුස්කොල පොත් සාහිත්‍යය තුළ ද දේශීය වෙද්‍ය දැනුම විශාල වශයෙන් ගැබ්ව තිබූ බව මෙමගින් පැහැදිලි වේ. විදෙස් රටවල කොත්තකාගාරවල පවා තැන්පත් කිරීමට තරම් වටිනා වූ දැනුමක්, ඉතිහාසයක්, සාහිත්‍යයක් සහ වෙද්‍ය කුමයක් ඒ තුළ ගැබ්ව ඇති බව මේ අනුව පැහැදිලිවන කරුණකි.

දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍යය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී එක් එක් කාලවකවානු තුළ රවනා කරන ලද වෙද්‍ය ගුන්ථ අපට භමු වේ. එවා විවිධ මූලාශ්‍රවල විවිධ අයුරින් සඳහන් වී ඇත. එසේ වුව ද එම මූලාශ්‍ර කුළින් අපට පැහැදිලි වන්නේ එවකට පැවති දේශීය වෙද්‍ය කුමවල ආරම්භය සහ විකාශයයි. “ලංකායුර්වේදය අතිතයෙහි බෙහෙවින් ප්‍රවර්ධනය වී හැඳී වැඩි ඇත්තේ වාවෝද්ගත කිරීමෙනි. හෙවත් කටපාඩිම කිරීමේ කුමයෙනි. ලේඛන කලාව දියුණුවේමත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය සුලබ වීමත් අනුව වෙද්‍ය විද්‍යාවේ රෝග පරීක්ෂණ විධි, ප්‍රතිකාර ක්‍රම, බෙහෙෂ්‍ර කළුපය, ගලා ගාස්තුය ආදි විෂයයන් ගුන්ථාරු කිරීම ආරම්භ වී තිබේ. තලපත්, තලපත්, තඹපත්,

ආදියෙහි ලේඛනගත කිරීමෙන් පරපුරට සුරක්ෂිතව ගෙන ආ වෙවා ගුන්ලයනට නවතම එක්වීම් ද ඇතුළත් වී ඇත. ඒවා බෙහෙවින් ආරක්ෂා කරන ලදුයේ පිරිවෙන් පූස්තකාලයන් මගින් බව පෙනේ. එහෙත් වරින් වර හටගත් සතුරු ආත්‍මණයන්ගෙන්, එයින් බොහෝ සංඛ්‍යාවක් විනාශයට පත් වී තිබේ හෝ සතුරන් විසින් පැහැර ගෙන ගොස් ඇත. ඒ අනුව දේශීය ප්‍රතිකාර විද්‍යාවේ හෙවත් ලංකායුරවේදයේ ගුන්ප වංශය පාපුල පරිමාණයෙන් දක්නට නැත. එහෙත් දැනට ලංකාවේ පවත්නා දේශීය විකිත්සා ගුන්ප වංශයේ හඳුනා ගෙන ඇති ගුන්ප නාමාවලිය මෙයේ පුද්රේගනය කොට තිබේ.

“ලංකාවේ පැරණි වෙදපොත්”

පොත්	කර්තා	භාෂාව	කාලය
අර්ක ප්‍රකාශය	ශ්‍රී ලංකාධිපති රාජ්‍ය රජත්‍යමා	සංස්කෘත (පද්‍ය)	ශ්‍රී.ව යට 20 වැනි ගත වර්ෂයට පෙර
සාරාර්ථ සංග්‍රහය	ශ්‍රී ලංකාධිපති බුද්ධදාස රජත්‍යමා	සංස්කෘත (පද්‍ය)	අනුරාධපුර සමය
රස පුද්‍යාපය	අදාළයි	-	-
යෝගාරණවය	පූජාවලිය කර්තා ස්ථානිකයන් වහන්සේ	මිශ්‍ර සිංහල (ගද්‍ය හා ග්ලේන්ක)	දිඹදෙනි සමය
ප්‍රයෝග රත්නා-වලිය	එම	(රස වෙදකම) මිශ්‍ර සිංහල	දිඹදෙනි සමය
වරසාරාර්ථ සංග්‍රහය නම් වූ සාරාර්ථ සංග්‍රහ සන්නය	අදාළයි	මිශ්‍ර සිංහල (ගද්‍ය) හා ග්ලොක	දිඹදෙනි සමය
හෙසජ්‍ර මක්සුසා	පංචමූල පරිවෙණාධිපති ස්ථානිකයන් වහන්සේ	පාලි (පද්‍ය)	දිඹදෙනි සමය
සාර සංග්‍රහව	අදාළ ඩි	මිශ්‍ර සිංහල (ගද්‍ය) හා ග්ලොක	දිඹදෙනි සමය
නාග විදිය	අදාළයි	(රස-විස වෙදකම) මිශ්‍ර සිංහල ගද්‍ය හා ග්ලොක	දිඹදෙනි සමය

සිද්ධී සාරය	අදාතයි	මිගු සිංහල (ගදන) හා ග්ලොක	කුරුණෑගල සමය
වරයාග සාරය	අදාතයි	මිගු සිංහල (ගදන) හා ග්ලොක	කුරුණෑගල සමය
යෝග රත්නාකරය	මෙරගම්මන ස්ථ්‍රීලීඛනයන් වහන්සේ	සිංහල (පදන)	කුරුණෑගල සමය
යොග පිටකය	-	-	කුරුණෑගල සමය
අලිවේද පොත	අදාතයි	මිගු සිංහල (ගදන) හා ග්ලොක	මහනුවර සමය
වින්තාමණිය	අදාතයි	මිගු සිංහල (ගදන)	මහනුවර සමය
ශ්‍රී රත්නාසේඩර ගේ විකිත්සා පොත	-	මිගු සිංහල (ගදන) හා ග්ලොක	මහනුවර සමය
රජගහි ඇස් වේද පොත	මිදෙල්ලව කෝරාල	සිංහල (පදන)	මහනුවර සමය
කැඩිම් බිඳුම් වේද පොත	අදාතයි	සිංහල (පදන)	මහනුවර සමය
වරයාග සිතුම්ණ	-	-	මහනුවර සමය
වෙවදා වින්තාමණිය	ශ්‍රී විර පරාකුම නාරෙන්ද්‍රසිංහ රජුගේ රාජ වෙවද්‍යයා	සිංහල	මහනුවර සමය
ගෙඩි වේද පොත	අදාතයි	සිංහල (ගදන පදන) මිගු	මහනුවර සමය
යොග දාරණය	-	-	මහනුවර සමය
යොග සාරය	-	-	මහනුවර සමය
කැඩිම් බිඳුම් වේද පොත	අදාතයි	සිංහල (ගදන පදන මිගු)	මහනුවර සමය
ගව වේද පොත	අදාතයි	සිංහල (ගදන පදන මිගු)	මහනුවර සමය

හෙසජ්‍ර මණ්ඩුප්පා සන්නය	ශ්‍රී සරණකර සංස රාජ	සිංහල පාලි (ගදා පදන මිශ්‍ර)	මහනුවර සමය
----------------------------	------------------------	--------------------------------	------------

යෙලොක්ත ග්‍රන්ථයන් හැර මහනුවර සමයයේ අවසාන භාගයෙහි සහ කොළඹ සමයට අයන් කාල පරිච්ඡේදයේ ආරම්භක කාලයෙහි ද කෘතභාස්ත දක්ෂ වෛද්‍යයන් විසින් දේශීය විකිත්සා සම්පුදායයේ ග්‍රන්ථ ව්‍යයට සංග්‍රහයන් ඉදිරි පත් කර ඇත. එවා මෙසේ දක්වා තිබේ,

යෝග පිටකය	දියඟුන්න ධම්මජොතිමහනුවර සමය	
හෙසජ්‍ර නිදානය	දෙශන් සයිමන් තිලකරත්න මහනුවර සමය	
අරිජ්ට මාලාව	මිදෙල්ලව කේරල	කොළඹ සමය
යොග මාලාව	මිදෙල්ලව කේරල	"
යොග මූක්නාවලිය	දෙශන් හෙනුශීක් සමරතුංග "	
බාලගුහ ගාන්තිය	ගල්කිස්සේ තම්බිඳප්පු	"
හෙහුප්ප දර්පණය	අදාතයි	"
දුව්‍යගුණ දීපනිය	සාධිරිස් ද සිල්වා අයිලප්පේරුම	"
වෛද්‍යාහිනිධානය	ඇම්. එ. ඩර්ම රත්න දොස්තර මහතා	"
කුමාරෝෂධ මාලාව	අදාතයි	"
වරයොග සංග්‍රහය	සී. ඩී. අස්. පොන්නම්පේරුම්	"
හෙහුප්පාර්ථ මණ්ඩුප්පා අකාරාදිය ඒ. පී. එදිරිසිංහ	"	
දුව්‍ය නාමාවලි අකාරාදිය දෙශ කරෝලිස් ද සිල්වා විජේවිකුම කුමාරසිංහ	"	
මාශ මූක්නා භාරය කොරනෙලිස් ද පොන්සේකා	"	
කුමාරෝෂධ දර්ඝනය පියදාස සිරිසේන	"	
තෙතල පංච ගන්කය සාධිරිස් ද අල්විස් අයිලප්පේරුම	"	

ආයුර්වේද ව්‍යාකරණය ඕවින් උහයස්කර (රාජ වෙද්‍ය)“

වෙද්‍ය මාලාව අයුතයි ”

වටිකා ප්‍රකරණයසන්දනායක සියදෝරීස් තිසේරා වෙද්‍යරත්න “ 17”

පූංචි බණ්ඩාර සන්නස්ගල විසින් රවිත සිංහල සාහිත්‍ය ව්‍යාය
නම් ගුන්ථයෙහි “සාහිත්‍ය ගේෂය” නැමති පරිවිශේෂයෙහි සිංහල
වෙද්‍ය ගුන්ථ පිළිබඳව අවධානය යොමු කොට ඇත. (පි. 668-890)
“පැරණියන් මෙරට පවත්වාගෙන ආ වෙදකම සරවාංග වෙදකම,
අස්ස වෙදකම, ගස් වෙදකම, සර්ප වෙදකම, සත්ව වෙදකම ප්‍රධාන
කොටස් පහකට බෙදේ. එහි සරවාංග වෙදකමෙහි අස්ස සම්බන්ධව
හැර, ගේරයේ අනිත් ව්‍යාධීන් හඳුන්වා ඒවාට කරනු ලබන පිළියම්
සංග්‍රහ වෙයි. විශේෂයෙන් දොස් කිපීමෙන් නිතර ඇතිවන ප්‍රතිෂ්‍යා,
උණ, අතිසාරාදී රෝගාපදාවන් හැඳින කරනු ලබන පිළියම් සරවාංග
වෙදකමෙහි පවතී.”¹⁸

“පැරණි සිංහල වෙද පොත් පරපුරු ඇදුරු පරපුරු වසයෙන්
හා ගුරු මූෂ්‍රී වසයෙන් රහස්‍යගතව ආ වෙද්‍ය කුමයන් හැර, ප්‍රසිද්ධ
පොතපත මගින් ආ වෙද්‍ය කුමය බොහෝ දුරට එක මග ගමන්
ගෙන නිෂ්පාදිත විය. ලක්දීව තිබූ පැරණි වෙදපොත් පරපුර පිරික්සන
විට මේ බව දත් හැකියි. එක්ම බෙහෙන් යෝග, ඒ කවර පොතක වුව
ද සඳහන්ව තිබෙනු එහි දී පෙනෙයි.”¹⁹

පූංචිබණ්ඩාර සන්නස්ගලයන් හෙළ බසින් ලියැවේ ඇති ගුන්ථ
පිළිබඳව දිරීස ලෙස විස්තර කොට තිබේ. “හෙළ බසින් ලියැ වී ආ
මේ වෙද පොත් පරපුර පරයේෂණයක් පැවැත්වීමට සුදුසු කොටසකි.
සාහිත්‍ය පොත් සෙවීමේ දී මූල්‍යකාලයේ සිට මේ විසිවන සියවස තෙක්
සංග්‍රහ වී ඇති අපට හමු වූ වෙද පොත්පත් කිපයක් පිළිබඳ සටහනක්
මෙහි පහත දක්වනු ලැබේ.”²⁰

1. සාරාජ්‍රසංග්‍රහය ත්‍ර. 398 - 426 මූද්‍යධාස රජු
2. යෝගරණවය ත්‍ර. 1272 - 1283 මයුරපාදපරිවෙණාධිපති හිමියන්
3. යෝගරත්නාවලිය ත්‍ර. 1283 - 1293 මයුරපාදපරිවෙණාධිපති හිමියන්

4. යෝගරත්නාකරය ක්‍ර. 1288 මොනරගම්මන හිමි
5. වරයෝගසාරය ක්‍ර. 1288 - 1303 මොනරගම්මන හිමි
6. ගෙඩිවේද පොන දෙවන රාජසිංහ - රජුගේ දෙවන වර්ෂයේ දී
7. වෙවැද වින්තාමණි ක්‍ර. 1706 - 1739 ගේලේන්දසිංහ වෙදුරු
හෙහුප්පා සංග්‍රහ
8. වචටෝරු වෙදුපොන ක්‍ර. 1706 - 1739 ගේලේන්දසිංහ වෙදුරු
9. හේස්ස්ප්‍රමංජසා සන්නය ක්‍ර. 1725 - 1739 වැලිවිට සරණාකර හිමි
10. යෝගපිටකය ක්‍ර. 1753 - 1780 දියහුන්නාක ධම්මපෝති හිමියන්
11. හේස්ස්ප්‍රත්නිදානය ක්‍ර. 1760 මාතර දොන් සයිමන් තිලකරත්න
12. යෝගදාරණේ ක්‍ර. 1798 -
13. අරිඡ්‍රමාලාව ක්‍ර. 1816 මිදෙල්ලව කේරලගේ
14. යෝගමාලාව ක්‍ර. 1816 මිදෙල්ලව කේරාල
15. යෝගමූත්තාවලිය ක්‍ර. 1855 දොන් හෙන්දික් සමරතුන්ග
පධිවරයා
16. යෝගසේකරය ක්‍ර. 1867 මාදම්පේ රතනපාල හිමි
17. බාලගුහ ගාන්තිය ක්‍ර. 1867 ගල්කිස්සේ තම්බිජප්පු ගුරුන්නාන්සේ
18. හෙහුප්පදර්පණය ක්‍ර. 1873 උෂ්. පෙරේරා විසින් කළුතර ආලේවි
පොන්සේකා වෙද මහතා ලවා ගුද්ධකරවා මුදණය කරන ලදී.
19. දුව්‍යගුණ දීපනිය ක්‍ර. 1878 සාධිරිස් ද අල්විස් අයිල්පේරැම
වෙද මහතා
20. වෙදුනාහිනිධානය ක්‍ර. 1883 ඇම්. එම්. එරේමරත්න දොස්තර
මහතා
21. කුමාරෝපධමාලාව ක්‍ර. 1890 -
22. වරයෝග සංග්‍රහය ක්‍ර. 1890 සී. ඩී. අස්. පොන්නම්පෙරැම

23. ගෙහෙපත්‍රාර්ථ මංසුසා ක්‍ර. 1892ල්. පි. එදිරිකිංහ මහතාගේ අකාරාදිය සංස්කරණයකි
24. ද්‍රව්‍ය නාමාවලී අකාරාදිය ක්‍ර. 1893 මිනිරපැන්නේ දොන් කරෝලිස් සිල්වා විශේෂිතම කුමාරසිංහ වෙදආරව්වී
25. මාශය මූල්‍ය ක්‍ර. 1893 කොරනේලිස් ද පොන්සේකා වෙවද්‍යනුමා
26. නාඩි කුමය ක්‍ර. 1900 -
27. කුමාරෝශය මූල්‍ය ක්‍ර. 1901 පියදාස සිරිසේන
28. තෙතෙලපංචසතකය හෙවත් ක්‍ර. 1904 සාධිරස් ද සිල්වා අල්විස් අයිලප්පෙරුම තෙල්පොත වෙද මහතා
29. ආයුර්වේද ව්‍යාකරණ ක්‍ර. 1906 මිචින් උගායාලය හෙවත් වෙවද්‍ය සංග්‍රහය
30. වෙවද්‍ය මාලාව ක්‍ර. 1908 -
31. වටිකාපුකරණය හෙවත් ක්‍ර. 1927 සන්දනායක බෙහෙන්ගුලි කල්කපොත තිසේරා වෙවද්‍යරත්න සියලදුරස්
32. ගුණ පායිය මහනුවර දුගය -
33. ගැගව වෙද පොත ක්‍ර. 1599 -
34. ගවකිද්ධී සාරවිකින්සාව ක්‍ර. 1912 -
35. ගේලෝග ගතකය ක්‍ර. 1918 -²¹

සිංහල සාහිත්‍ය විභාගය නම් ගුන්ථයේ සාහිත්‍ය ගේෂය නැමති පරිව්‍යේ සිංහල වෙවද්‍ය ගුන්ථ නැමති කොටසෙහි ඉහත ගුන්ථ පිළිබඳව විස්තර කොට ඇත. මේ මගින්ද මනාව පැහැදිලි වන්නේ දේශීය වෙවද්‍ය සාහිත්‍යය ඇත අතිතයේ දී උසස් ස්ථානයක් හිමි කරගෙන තිබූ බවයි.

දේශීය වෙදකම ඉතා උසස් අයුරින් පැවති බවට භෞදම සාක්ෂියක් ලෙස එදා හෙළ දිව ගුන්ථයෙහි සඳහන් මෙම කොටස

උපුවා දක්වා ඩැක්වා ඩැකිය. “මේ රටේ එක් විශේෂයක් ඇත. එනම් රටේ හැමෝම වෙද්දාය. මේ රටේ ඒ සඳහා වෙන වෙනම නම් දුරු විශේෂ වෙවදාවරු හෝ ගලා වෙවදාවරු හෝ නැත්තාහ. ක්‍රිජ බෙහෙත් ගැන හා කැපුම් කෙටුම් පැස්සුම් ගැන කොයි කාටත් සාමාන්‍යය පලපුරුද්දක් ඇත්තේය. ඔවුන් ඔහු පිළියෙල කරන්නේ ගස් වැළැවෙල කොළ පොතු ආදියෙනි. වමනය කර වීමටත්, විරෝධ කර වීමටත්, අලුත් වණ සුව කර ගැනීමටත්, ඇස් රුදා ආදිය සහිප කර ගැනීමටත් ඔවුහු ගස්වල කොළ පොතු පාවිච්ච කරන්නාහ.”²² මෙලෙස සැම මනුස්සයෙකුටම වෙදකම පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබුණෙහ. ඒවා කිසියම් හෝ තැනක සටහන් කර තිබුණා ද යන්න ගැටුපු සහගතය. පොතක පතක සටහන් නොවුන ද එදා මූඛ පරම්පරාවෙන් රගෙන ආ දේශීය වෙද සාහිත්‍ය මෙයම බව මනාව පැහැදිලි වේ.

අත් වෙද පොත්

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය දැනුම පරම්පරාවෙන් පරම්පාවට සහ ගුරුවරයාගෙන් ගෝලයාට සම්ප්‍රේෂණය වූවකි. මෙසේ මූඛ පරම්පරාවෙන්, පරපුරෙන් පරපුරට රගෙන ආ වෙවදා ඇළානය පාරම්පරික අනුයාත කුමය ලෙස හැඳින්විය ඩැකිය. නිෂ්චිත විෂය මාලාවකට, නිෂ්චිත කාල සීමාවකට යටත්ව සිදු නොකළ දේශීය වෙවදා කුමය තුළ, දේශීය වෙවදාවරයා පරිපුරුණ වෙවදාවරයෙකු ලෙස සමාජයෙහි පිළිගැනෙනුයේ ඔහු දක පුරුද්ද, කළ පුරුද්ද, සහ පලපුරුද්දෙන්, අභ්‍යාසයන්ගෙන් මනා පරිවයක් සහ හසල බවක් ලබාගත් නිසාවෙනි. මෙසේ පාරම්පරිකව මූඛ පරම්පරාගතව රගෙන ආ දේශීය වෙදකම අත්වෙද පොත්වල සටහන් කරන ලද්දේ ඉතාමත්ම කාලෝචිත පියවරක් ලෙස විය යුතුය. “පාරම්පරික වෙවදාවරුන් විසින් සිය පරපුරේ හස්තසාර වෙදහෙද කම් සහ සිය අනන්‍යතාව පිට යා නොදී රක ගනිමින් විරිචිත පුස්කොළ පොත් විශාල ප්‍රමාණයක් ලංකාවේ විවිධ පළාත්වල පිරිවෙන්, ආරාමයන්හි මෙන් ම විවිධ පාරම්පරික වෙද පරපුරවල් ද සතුව ඇත. විවිධ රෝග, ඒවායෙහි ලක්ෂණ, ඒවාට යෙදු මාශයිය යෝග, විවිධ විකිතසීය කුමවේද මෙන්ම විකිතසීය යන්තු මන්තු ආදිය ද මෙම පුස්කොළ පොත්වල අත්තරගතව පවතී. එහෙත් කාලයන් සමග මෙම පුස්කොළ පොත් රුන්ථ වශයෙන් මුද්‍රණය වීමෙන් එක් එක් වෙද පරපුරවල අභාවයන්

සමග සදහටම අහිමි වීමට තිබූ මහා ඇුන ධනයක් ජාතියට ඉතිරි වීම ශ්‍රී ලංකිකයන්ගේ භාගයටම හේතු විය. ඇහැලේපොල අදිකාරමගේ අත්වෙද පොත, කරුගලේ අත්වෙද පොත, මහවලතැන්න අත් වෙද පොත, මහා සිංහලේ අත්වෙද පොත, යනාදිය මුදණද්වාරයෙන් පිටවීම නිසා එවායෙහි අන්තර්ගත හස්තසාර වෙද හෙදකම් ඒ ඒ පරපුරවලට පමණක් සිමා නොවී සමස්ත ජාතිය කරා පැතිර හිය බවත්, වර්තමානය දක්වා ම පැතිර යමින් පවත්නා බවත් සත්‍යයකි. මෙම අත් වෙද පොත්වල අන්තර්ගත වනුයේ ඉතා බලවත් මෙන්ම සාධනිය ඔශ්‍යය වට්ටෝරුය.”²³ මෙලස දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍යට මූලිකවම විශේෂීත වූ කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට අත්වෙද පොත්වලින් විශාල පිටුබලයක් ලැබුණු බව මෙහිදී පැහැදිලිවන කරුණකි. “වෙද්‍යවින්තාමණිය කළ ශේලේන්දුසිංහ විසින් ලිඹු වට්ටෝරු වෙද පොතක් ද පවති. ශ්‍රී විරපරාකුම නරේන්දුසිංහ නම් දෙවි මහරජාණන් වහන්සේට වෙද හෙදකම් කිරීමෙන් උන්වහන්සේ විසින් ශ්‍රීරාජ වෙද්‍යයෙකුට යන පටබැදී නාම සහිත නල්පට හිස පැලද වූ ශේලේන්දුසිංහ වන මා විසින් දන්වන්තරී වරක වාශ්භවාදී ජම්බුද්ධීපක සාම්වරයන් විසින් භා බුද්ධාස ආදි විශාරද පණ්ඩිත වරෙණ්‍යයන් විසිනුත්... ලියා තබන ලද ඔශ්‍යය යෝගයන් රෝගෝපසමනයෙහි යොදා බැලීමෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ එලදායී ඔශ්‍යය යෝගය සත්‍ය ක්‍රියා මන්තු ආදිය පමණක් තොරු ගෙන අප පරම්පරාවෙහි මත ඇති වන වෙද්‍යවරයන්ගේ පහසුව පිණිස ලියා තබන වට්ටෝරු වෙදපොතයි. පොතේ මුළු එන මේ පායයෙන් වට්ටෝරු වෙද පොතක් හැරියට මෙය සකස්ව ආ හැරි දත හැකියි. ගදුයෙන් ලියා ඇති මේ වට්ටෝරු වෙද පොතේ සැම සර්වාංග-ලෙඛකවම පාහේ බෙහෙත් යෝග සංග්‍රහ වී තිබේ. ඒ සියල්ලක්ම අන්දුටු බෙහෙත් බව වැඩිදුරටත් දක් වේ.”²⁴

දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍ය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී වට්ටෝරු වෙදපොත් සාහිත්‍යය කුළින් ද දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍යයේ ප්‍රගමණයට විශාල දායකත්වයක් ලැබුණු බව මේ අනුව පැහැදිලිවන කරුණකි.

ඇරමුණ

දේශීය වෙද්‍ය සාහිත්‍යයෙහිලා වට්ටෝරු වෙද පොත්වල ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව සන්සන්දනාත්මකව අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

දේශීය තෙවෙනු සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් වට්ටෝරු වෙද පොත් හයක් අනුසාරයෙන් සිදු කරන ලද විමර්ශනයෙන් ලද තොරතුරු පහත පරිදි ගොනු කර දැක්විය හැකිය.

අනු අංකය	පොත් නම	කර්තා / සංස්කාරක	වෙද පරපුර	අන්තර්ගතය
1.	කරඹගලේ අන් වෙද පොත	රාජකීය පෘෂ්ඨික කිරී ඇල්ලේ ඇළුණුවීමල හිමි	කරඹගල වෙද පරපුර	රෝග පිළිබඳ විස්තර/ අදාළ ප්‍රතිකර්ම විධි/ මාශය සංස්කරණ විධි/ තුන විද්‍යාත්මක හා අධ්‍යාත්මික ප්‍රතිකාර විධි
2.	පරම්පරාගත වට්ටෝරු වෙද පොත (සර්ප විෂ හා කැඩුම් විදුම් වෙදකම)	වි. සිරිසේන බලන්ග එඩ ආනන්ද මෙමත් හිමි	ඖශ්‍යාල-දෙශීය වෙද පරපුර	සර්ප විෂ / ආහාර හා කැඩුම් බිඳුම් ප්‍රතිකාර විධි/සර්ප ලක්ෂණ හා ප්‍රශ්න/ සංකුලතා හා ප්‍රතිකාර/දුන ලක්ෂණ/ඉතිහාස පුවත්/මාශය සංස්කරණ විධි රෝග පිළිබඳ විස්තර/ අදාළ ප්‍රතිකර්ම විධි/ මාශය සංස්කරණ විධි
3.	මෙවෙනුක හස්ස්පාරය හෙවත් සිංහලේ අන් වෙද පොත	සංඛ්‍යාල පොත් ජී. රණසිංහ	මහ-වලතැන්න වෙද පරපුර	රෝග පිළිබඳ විස්තර/ රෝග විලට ප්‍රතිකාර/ මාශය සංස්කරණ විධි
4.	පුස්කාල පෙ-නින් පිටපත් කරගත් යටියන අන් වෙද පොත	පැලවත්නේ උපනන්ද හිමි	යටියන වෙද පරපුර	රෝග පිළිබඳ විස්තර/ ප්‍රතිකාර විධි මාශය සංස්කරණ විධි
5.	ගොඩුමෙන් පාරම්පරික හස්ස්පාර මාශය යෝග සංග්‍රහය		ගොඩුමෙන් වෙද පරම්පරාව	රෝග පිළිබඳ විස්තර/ප්‍රතිකාර විධි
6.				

ඉහත දත්ත විශ්ලේෂණයේදී පහත කරුණු කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු විණ. මෙම වට්ටෝරු ගුන්ප්‍ර හය ම විවිධ වෙද පරපුරවලට අයන් වන අතර ඒ ඒ වෙද පරම්පරාවෙන් පැවතන එන දේශීය විකිත්සා විධින් අන්තර්ගත කොට ලියන ලද පූස්කොළ පොත් අනුසාරයෙන් පසුකාලීනව සංස්කරණ ස්වරුපයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වීම සුවිශේෂී වේ. උදාහරණයක් ලෙස යටියන වෙද පරපුරේ විකිත්සා විධින් ඇතුළත් කොට රචනා කරන ලද යටියන අත්වෙද පොත පසුකාලීනව සරත් ජී. රණසිංහ සංස්කාරකතුමන් විසින් මූලික ගුන්ප්‍රයක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පමුණුවා ඇත. එලෙසම ගොඩුමෙන් වෙද පරම්පරාවේ විකිත්සා පද්ධතිය අන්තර්ගත පූස්කොළ පොත් පසුකාලීනව හස්තසාර මාශයෙන්ග සංග්‍රහයක් වශයෙන් පැලවන්තේ උපනන්ද හිමියන් විසින් එම දක්වා ඇත. මේ ආකාරයෙන් කරඹගල වෙද පරපුර, බුකොලදෙණිය වෙද පරම්පරාව හා මහවලතැන්න වෙද පරම්පරාවේ විකිත්සා පද්ධතින් විවිධ සංස්කාකවරුන් විසින් මූලික ගුන්ප්‍ර වශයෙන් සමාජ ගත කොට ඇත.

පූස්කොළවල රඛිත පරම්පරා ගත දනුම සම්භාරයන් දීර්සකාලීනව සංරක්ෂණය කිරීමේ අපහසුතාවය මත මෙලෙස මූලික ප්‍රකාශන වශයෙන් පසු කාලීනව එමිදක්වන්නට ඇති බව සිතය භැකු. එසේ ම පූස්කොළ පොත් කිහිපයක අන්තර්ගතයන් මෙලෙස එක් ප්‍රකාශන ගුන්ප්‍රයක් තුළට ගැබී කොට තිබීම ද මෙහිලා දක්නට ලැබෙන අතර එය සංරක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් ද හඳුනාගත බැකු.

පූස්කොළ පොත්වල අන්තර්ගත කොට තිබූ පාරම්පරික විකිත්සා ක්‍රමවේදයන් ගුන්ප්‍ර වශයෙන් එමිදක්වීමට බොහෝ විට ක්‍රියාකාට ඇත්තේ යතිවරයන් වන අතර ඒ අතර රාජකීය පණ්ඩිත කිරී ඇල්ලේ යාණාවීමල හිමියන්, බලන්ගොඩ ආනන්ද මෙහි හිමියන් හා පැලවන්තේ උපනන්ද හිමියන් ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී.

ඉහත සඳහන් කරන ලද වට්ටෝරු වෙද පොත් සයෙහිම අන්තර්ගතය පිළිබඳව විමසීමේ දී පොදු ලක්ෂණ කිපයක් හඳුනා ගත බැකු. මෙම ගුන්ප්‍ර හයෙහි ම රෝග පිළිබඳ විස්තර ද එම රෝගයන් සිදු කළ යුතු ප්‍රතිකාර පද්ධතින් ද ඒ සඳහා අවශ්‍ය මාශය සංස්කරණයන්

සිදු කරනු ලබන ආකාරය ද මූලික වශයෙන් සවිස්තරාත්මක ව දක්වා ඇතේ. මෙම විස්තර ඇතුළත් කිරීමේ දී ග්‍රන්ථ සියල්ලෙහි ම පාහේ දක්නට ලැබෙන තවත් පොදු ලක්ෂණයක් වශයෙන් රචනා ගෙවිය හඳුනා ගත හැක. සියලුම ග්‍රන්ථවල ගදා මෙන්ම පදා අනුසාරයෙන් විස්තර ඇතුළත් වී ඇති අතර සිංහල, සංස්කෘත හාජාවන් මූලික කොට ගත් හාජා ගෙලියක් ද හඳුනා ගත හැක. ඉතා ම සරල ව කියවා අවබෝධ කොට ගත හැකි වන පරිදීදෙන් රචනා කොට තිබීම ද සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි. තවද, විධාන ස්වරුපයෙන් හාජාව හැසිරවීමේ ප්‍රචණ්ඩාවයක් දක්නට ලැබෙන අතර උදාහරණ වශයෙන් කරඹගලේ අත් වෙද පොතෙහි “දෙනු” “කවනු” “පොවනු” “ගානු” වැනි නියෝග හාජාවක් ඇතුළත් වී තිබීම දැක්විය හැක.

තම පරම්පරාගත දැනුමෙන් අදාළ රෝගී තත්ත්වයන් සම්පූර්ණ වශයෙන් සුව කිරීමට ඇති හැකියාව මනාව පිළිසිඩු කරනු වස් “අන් දුටුවයි, ප්‍රත්‍යාස්සයි” වැනි ප්‍රකාශ සිදු කොට ඇති අතර එමගින් විකිත්සාව ලබා ගැනීමෙහි ලා රෝගියා තුළ මූලිකවම ගැහුරු විශ්වාසයක් ගොඩ නැගීම සිදු කරනු ලබයි.

පුස්කොල පොතින්, ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් එම්දැක්වීමේ දී ඇතැම් සංස්කාරකවරුන් ප්‍රවුනක් වශයෙන් අන්තර්ගතය පෙළග ඡැස්වීමට කටයුතු කොට ඇති අතර ඇතැම් සංස්කාරකවරුන් ප්‍රවුනක් ඇතුළත් කොට නොමති බව පෙනේ. උදාහරණ වශයෙන් ගොඩමුණේ පාරම්පරික හස්ථ්‍යාර මාපදයෝග සංග්‍රහයේ අන්තර්ගතය ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රවුනක් ලෙස ආරම්භයේ දී ම දක්වා ඇති නමුත් බුකොලදෙණිය වෙද පරපුරු විකිත්සා විධි ඇතුළත් කොට සකසන ලද පරම්පරාගත වටවෝරු වෙද පොත (සර්ප විෂ හා කැබුම් බිඳුම් වෙදකම) ග්‍රන්ථහේ ප්‍රවුනක් ඇතුළත් කොට නොමැත.

මෙම වටවෝරු වෙද පොත්වල බොහෝ රෝග සංඛ්‍යාවක් සඳහා ප්‍රතිකාර දක්වා ඇති අතර එම රෝග විවිධ වර්ගීකරණයන්ට යටත් ව පෙළගස්වා තිබීම තුළ අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ඉතාම පහසුවෙන් හඳුනා ගත හැකි විම දක්නට ලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් සබරගමුවේ වටවෝරු වෙද පොතෙහි පහත පරිදී වර්ගීකරණයකට රෝග ඇතුළත් කොට තිබෙනු දැකිය හැක. සන්නිරෝග, වාත රෝග,

කෙසේ රෝග මුත්‍රා රෝග, ගුදගත රෝග, බෝවන රෝග ආදි වශයෙන් ප්‍රධාන කාණ්ඩයකට අයත් වන රෝග යසක් පසුව දක්වා ඇතේ. උදාහරණ ලෙස එම ගුන්පයෙහි සන්නි රෝග යන ප්‍රධාන කාණ්ඩයට අයත් උප කාණ්ඩ වශයෙන් “දහ අට සන්නියට”, “බිහිර සන්නියට”, “කපාල සන්නියට”, “ගොඩ සන්නියට” ආදි වශයෙන් රෝග විස්තර කොට ඇතේ.

පරම්පරාගත වට්ටෝරු වෙද පොත සුවිශේෂී වන්නේ එහි සරවාංග රෝගයන්ට වඩා සරප විෂ හා කැඩුම් බිඳුම් වෙදකමට මූලික ස්ථානයක් දී තිබේ. මෙම ගුන්පයෙහි සරපයින්ගේ ලක්ෂණ, ඔවුන් හඳුනා ගැනීම, ඉතිහාස ගත ප්‍රච්චත් ඇසුරින් සරපයින්ගේ උපත සරප ද්‍ර්ශ්ටනයන්ට අමතර ව දිවි මකුලු, මී, බිංගුල්ලන්, දෙඹර, බඹර, ගෝනුසු ආදි විවිධ සතුන්ගේ ද්‍ර්ශ්ටනයන්ට ද අදාළ විකිතසා ක්‍රමවේදයන් දක්වා ඇතේ. මෙම විකිතසා පද්ධතින් හඳුන්වා දීමේ දී ස්ථානිය ප්‍රතිකාර, සරවාංග ප්‍රතිකාර මෙන්ම සංකුලතා විෂයෙහි ද ප්‍රතිකාර හඳුන්වා දී ඇති අයුරු දක්නට ලැබේ. ද්‍ර්ශ්ටනයකට ලක් ව පැමිණෙන රෝගියා මෙන්ම දූත ලක්ෂණ පිළිබඳව ද සවිස්තරාත්මක ව තොරතුරු ඇතුළත් කොට ඇති අතර මරු කළාව, විෂ කළාව හා ඒ ආශ්‍රිත විකල්ප දැනුම් පද්ධතින් ද මෙම ගුන්පයට ඇතුළත් කර ඇති අයුරු දක්නට ලැබේ.

මෙම ගුන්ප හයෙහිම දක්නට ලැබෙන පොදු රෝග තත්ත්වයන් රෝගක් හඳුනා ගත හැකි අතර ඒ ඒ රෝග තත්ත්වය සඳහා ඒ ඒ පරම්පරාවේ විකිතසා විධින් වෙනස් වී තිබේ හඳුනා ගත හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි. මුතු කෑට්පු, අජ්ඩාණ, මාන්දම්, පාණ්ඩු රෝග, ගුල්ම, කුළේ, සන්ධි රෝග , ගුදගත රෝග, අර්ශය්, හගන්දරා, දුවුම්, පිලිස්සුම්, වර්ම රෝග, විෂ විකිතසා, ජ්වර, ජර්දි, සන්නි, ප්‍රමේහ, උෂ්ණ රෝග , වසුරිය, මුඛ රෝග, සෙම, කාස, පක්ෂගාත, බාලරෝග, සුතිකා රෝග , ශිරෝ රෝග , කර්ණ රෝග , නාසා රෝග, රත්පිත, උන්මාද, මී මැස්මොර, ඉක්කා, ස්වරභේද, අරුවි, පිපාස, විදුධි, ගඩු, වණ, පරංගි, උදර, උපදාංග, වංද්ධි රෝග, ග්ලීඡද, වතාරක්ත, ගෝජ, කරජ්පන්, නියපිරිත්ත, යසු රෝග ආදි සුවිශාල රෝග යසකට අදාළ විකිතසාවන් දක්වා ඇතේ.

මෙහිදී එක් රෝගයක් සඳහා විවිධ පරම්පරාවල විවිධ විකින්සා විදින් භාවිතා කරනු දක්නට ලැබේ. බූකොලදේණිය වෙදපරපුරේ වික්තසා අන්තර්ගත පරම්පරා වට්ටෙටුරු වෙද පොතෙහි අන්තර්ගතය සරප විෂ හා කැඩුම් බිඳුම් වෙදකම මූලික කොට ගත්තකි. ඒ අනුව එහි එම වෙදකම හා බැඳුණු රෝග වශයෙන්, හන්දී තුවාල, කඳට ලේ බැසීම, අවහන්දී ජේන්දු, උලික්කු, තැල්ම, අරමණ ගැඩු, වන, කොර, ගසින් වැළැණට, පිලිස්සුම්, කැඩීම් ආදිය දක්වා ඇත. රට අමතරව ඇස් රෝග, උගුරේ ලෙඩි, හාදරෝග, කටු ඇතීම, අරුස්, මුත්‍රකාවිෂ්, ඉන්නන්, පාද පැලීම් ආදිය සඳහා ද ප්‍රතිකාර දක්වා ඇත.

මෙම රෝග සඳහා ප්‍රතිකාර දක්වීමේ දී භාවිතා කරනු ලබන විවිධ පරම්පරාවලට ආවේණික වූ මාශය පළියෙළ කොට ගත්තා ආකාරය හෙවත් සංස්කරණ විධින් ද මවුන් මෙම ගුන්පරවලට ඇතුළත් කොට තිබේ. මෙම ගුන්ප හයෙහිම දක්නට ලැබෙන පොදු මාශය සංස්කරණ විධින් ලෙස, ගුලි, ක්පාය, කල්ක, තෙල්, මැල්ලම්, නස්න, විරෝක, අංඡන, කැදු, බස්න, වුරුණ, පැණිතෙල්, ඔබුතෙල්, අරක්කු, හිස කැඩීවිවි ආදිය දක්නට ලැබේ. ඒ ඒ පරම්පරාවට ආවේණික කුම භාවිතයෙන් විවිධ මාශය සංස්කරණ සිදු කොට තිබෙනු දක්නට ලැබේ. තෙල් සංස්කරණයේ දී : බූකොලදේණිය වෙදපරම්පරාවට ආවේණික විෂනිල තෙතලය, මහවලතැන්න වෙද පරපුරට ආවේණික කළුවා අල තෙතලය, නාගමාත වනදුකාන්ති තෙතලය, සුර නාරායන තෙතලය, යටියන වෙද පරපුරට අවේණික නාලකේර තෙල සුවිශේෂ විකින්සාවේ සඳහන් තෙතෙ විශේෂයන් වේ.

කල්ක වශයෙන් මහවලතැන්න වෙද පරම්පරාව සුරිය කල්කය, කරඹගල පරපුරට අයන් සරවදෝස කල්කය, කේලකමාර කල්කය, බූකොලදේණිය පරම්පරාවට ආවේණික සංඡ්වක කල්කය සුවිශේෂ දේශීය විකින්සානුගත මාශය සංස්කරණයන් වේ.

සන්නිමුරතු ගුලිය, රත්නාදී ගුලිය, කුමාර ගුලිය, බිල්වාදී ගුලිය, මහවලතැන්න පරපුරට අයන් වන ගුලි සංස්කරණයන් වන අතර කුන්තුකොට ගුලිය, කේල් විනාශ ගුලිය, කරඹගල් ගුලිය, සිවසායන් ගුලිය, යන ගුලි වරෝග කරඹගල වෙදපරපුරට ආවේණික මාශයන් ය. මෙම මාශය සංස්කරණයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී පෙනී යන්නේ

දේශීය විකිත්සාවේ සුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමි වන බස්න, කුලම්බු, අරක්කු යන ඔග්‍රය සංස්කරණයන් මහවලැනැන්න වෙදපරපුර ප්‍රබල ව භාවිත කොට ඇති බවයි. ඒ අනුව : මවුන් විශේෂප්‍රාග්‍ර බස්නය, විනාකිරි බස්නය, කඩ කුකුලු බස්නය ආදි බස්නයන් ද, ත්‍රිපලා රාජ කුලම්බුව යන කුලම්බුද අලබේත් අරක්කුව වැනි අරක්කු ද තම විකිත්සා කර්මයෙහි දී බහුලව භාවිත කොට ඇති බව පැහැදිලි ව පෙනෙන්.

ඔග්‍රය පමණක් නොව පත්‍රපත්‍ර විධින් ද පැහැදිලිව දක්වා ඇති අතර මෙම ග්‍රන්ථ සියලුළු ම පාහේ දක්නට ලැබෙන තවත් විශේෂ ලක්ෂණයක් වන්නේ භූත විද්‍යාත්මක හා අධ්‍යාත්මික ප්‍රතිකාර ද ඇතුළත් වී තිබේයි. උදාහරණ වශයෙන් බුකොලදේණිය වෙද පරපුර නියෝජනය කරනු ලබන පරමිපරාගත වට්ටෝරු වෙද පොත කුළ මන්ත්‍ර බොහෝමයක් අන්තර්ගත වන අතර ඒවා අතර විෂ බැංමට, බඳින ලද විෂ කුළීමට ආදි මන්ත්‍ර ද අන්තර්ත වේ. තවද, කන්ද පිරිත, රන්දෙනේ ගාරාව ආදි සුවිශේෂී අධ්‍යාත්මික ක්‍රමවේදයන් ද ඇතුළත් කර ඇති බව දක්නට ලැබේ. තවද, යක්ෂණයන් අට දෙනාට දොල දීම ආදි භූත විද්‍යාත්මක විකිත්සාවන් ද මෙහි දක්නට ලැබේ. කරණිගල පරපුරේ විකිත්සාවන් අතර ද මෙම මන්ත්‍ර, පිරිත් ආදිය ඇතුළත් කොට ඇති බව දක්නට ලැබෙන අතර මෙම විකල්ප විකිත්සා පද්ධතින් ද මවුන් බහුල ව භාවිත කොට ඇති බව ඒ අනුව සිතිය හැක.

එක් රෝගයක් සඳහා විකිත්සා විධි ඇතැම් විට කීපයක් දක්වා තිබෙනු දැකිය හැක. “මේ ම” ආදි වශයෙන් දක්වමින් ප්‍රතිකාර විධ පහක් හයක් ඇතැම් රෝග අවස්ථා සඳහා ප්‍රතිකාර දක්වා තිබෙනු දක්නට ලැබේ.

මේ අනුව පෙනී යන්නේ වසර 5000 කට වඩා ඉපැරණි හෙළ වෙද දැනුම වර්තමානය දක්වා නොකැඩී ඉදිරියට පැමිණීමට මෙම වට්ටෝරු වෙද පොත් තුළින් මහගු මෙහෙයක් ඉටු වන බවය. ඇතැම් විට මෙලෙස ග්‍රන්ථමය සංස්කරණයන් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් නොවුණි නම් සමහර දැනුම් පද්ධතින් සමාජයෙන් තුරන් ව ගොස් බොහෝ කල් ගත වී තිබිය හැක. භාවිත කිරීම්වල උංන භාවයක්

දක්නට ලැබුණ ද එම විකිත්සා ලේඛන වශයෙන් පමණක් හෝ ගේෂව දක්නට ඇත්තේ මෙලස ගුන්ප බවට පත් කිරීමක් සිදු වී ඇති නිසාවෙනි. බොහෝ විට නිවැරදි සංරක්ෂණයන්ට ලක් නොවුණු පුස්කොල පොත් බොහෝ සංඛ්‍යාවක් අද වන විට විනාශ වී ගොස් ඇති අතර ඇතැම් ඒවා පරිශ්‍රනය කිරීමට ගත නොහැකි තත්ත්වයට පත් වී ඇත. නමුත් සංස්කරණ වශයෙන් හෝ ප්‍රකාශනයට ලක් කෙරෙණු ඇතැම් පුස්කොල පොත් වර්තමානයේ දී පමණක් නොව අනාගතයේ දී ද දේශීය විකිත්සාවේ උන්නතියට පිටුවහල් වනු ඇත.

වර්තමානයේ දී මෙම වට්ටෝරු වෙද පොත්වල අන්තර්ගත ඇතැම් විකිත්සා පද්ධතින් පර්යේෂකයන්ගේ නෙත ගැටී ඇති අතර ඒ පිළිබඳ විධිමත් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයන් සිදු කිරීමට නිමිති සපයම්න් සිටී. මෙය ඉතාම වැදගත් සංසිද්ධියක් වන අතර එමගින් ඉපැරණි දැනුම් පද්ධතින් විද්‍යාත්මක කුම්වේදයන් ඔස්සේ නැවත සමාජ ගත වීමට අවස්ථාව සැලැසේ.

මේ අනුව දේශීය විකිත්සා වෙවදා සාහිත්‍යයෙහි අන්තර්ගත වට්ටෝරු වෙද පොත්වල අන්තර්ගතය පිළිබඳ සිදු කරන ලද විමර්ශනයන් පෙනී යන්නේ දේශීය වෙවදා සාහිත්‍යයේ උන්නතියෙහිලා වට්ටෝරු වෙද පොත් මාඟි කාර්යභාරයක් සිදු කර ඇති බවයි.

ආණිත ගුන්ප

01. විශේෂුංග, හරිස්ච්වන්දු. ගුණසේන මහා සිංහල ගබඳකෝෂය. කොළඹ: ගුණසේන, 2005. පි. 1850
02. ලියනතේ, සිරි. තිරුක්කි සහිත සිංහල ගවිද කෝෂය. කොළඹ: ඇස්. ගොබගේ සහ සහෞදරයේ, පි. 1118
03. සරසවී හෙළ වදන් රුවන. (සම්පා.) ජයමාන්ත්, පර්සි. නුගේගොඩ: සරසවී ප්‍රකාශකයේ, 2017. පි. 676
04. ජයතිලක, කේ. සාහිත්‍ය විවාර සටහන්. කොළඹ: පුදීප ප්‍රකාශකයේ, 2005. පි.16
05. මහේන්දු, සුනන්ද. සාහිත්‍ය කලා ගබඳකරය. කොළඹ: පුදීප ප්‍රකාශකයේ, 2000. පි. 88
06. සුරවිර, ඒ.වී. සාහිත්‍ය විවාර පුදීපිකා. බොරලැස්ගමුව: පුබුද්ධ ප්‍රකාශකයේ, 1991. පි.234

07. සේරත නායක ස්ථිර, පන්තිත. සාහිත්‍ය සේවනය. කොළඹ: එම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1947. ප. 01
08. මහෙන්දු, පුනර්න්ද. සන්නිවේදන ගබඳුකරය. කොළඹ: එම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1997. ප. 177
09. ජයතිලක, කේ. සාහිත්‍ය විවාර සටහන්. කොළඹ: පුදීප ප්‍රකාශකයේ, 2005. ප.10
10. ස්වදේශීය තෙහෙමත් විශ්වකෝෂය.(සම්පා.) සේවමසිර, ගුණදාස. කොළඹ: සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1963. ප. VII, VIII
11. වරයාගසාරය සම්පූර්ණ සිංහල අත්වේද පොත.(සම්පා.) ඇදාන්වීමල නිම්, කිරිඇල්ලේ. කොළඹ: සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1966. ප.පස්
12. ආයුර්වේද ගැඩකේත්‍යය. (ප්‍රථම කාණ්ඩය) බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණායනය: දේශීය වෛද්‍ය අමාන්ත්‍යාංශය, 1991. ප. ප්‍රස්තාචනාව
13. ස්වදේශීය තෙහෙමත් විශ්වකෝෂය.(සම්පා.) සේවමසිර, ගුණදාස. කොළඹ: සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1963. ප. X
14. සේවමදාස,කේ.ධී.ක්‍රි ලංකාවේ පුද්කොළපොත් නාමාවලිය. (ප්‍රථම භාගය) කොළඹ: සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව, 1959. ප.VII
15. ගමගේ, කුමාරි. දේශීය වෛද්‍යමෙහි පුහාවිත සන්නිවේදනය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෞදුරයෝ (පුද්.) සමාගම, 2019. ප. 128-129
16. ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාලයිය ස්වරණ ජයන්තිය (ප්‍රථම භාගය). (සම්පා.) ජයතිලක, කේ .පී .පී.(නැ.නැ). 1987. ප. 87-88
17. එම
18. සන්නස්ගල, පුංචිබන්ඩාර. සිංහල සාහිත්‍ය වංශය: ආරම්භයේ යුගයේ සිට ක්‍රි.ව. 1994 දක්වා තොරතුරු සංගාහිතයි. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෞදුරයෝ (පුද්.) සමාගම, 2015. ප. 870
19. එම - පිටුව. 871
20. එම - පිටුව. 873
21. එම - පිටුව. 875-887
22. නොක්ස්, රෝබට. An Historical Relation of the Island of Ceylon¹ එදා තෙහළදිව. (අනුවාදය) කරුණාරන්ත, බේවිටි. කොළඹ: ඇම්.ඩී. ගුණසේන (පුද්.) සමාගම, 2012. ප. 324
23. ගමගේ, කුමාරි. දේශීය වෛද්‍යමෙහි පුහාවිත සන්නිවේදනය, කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෞදුරයෝ (පුද්.)සමාගම, 2019. ප. 132
24. සන්නස්ගල, පුංචිබන්ඩාර. සිංහල සාහිත්‍ය වංශය: ආරම්භ යුගයේ සිට ක්‍රි.ව 1994 දක්වා තොරතුරු සංගාහිතයි. කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෞදුරයෝ (පුද්.) සමාගම, 2015. ප.880

25. කරඹගලේ අන් වෙද පොත. (සංස්.) ඇදානුවීමල හිමි, කිරිඳුල්ලේ. කොළඹ: රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, 2000.
26. පරම්පරාගත වට්ටෝරු වෙද පොත. (සංස්.) පිරිසේෂන, ඩී. කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙස්දරයෝ (පුද්.) සමාගම, 2006.
27. සබරගමුවේ වට්ටෝරු වෙද පොත, (සංස්.) මෙමත්‍ය හිමි, බලන්ගොඩ ආනන්ද.නුගේගොඩ: මොඩින් පොත් සමාගම, 1986
28. පුස්කොල පොතින් පිටපත් කරගත් යටියන අන් වෙද පොත,(සංස්.) රණසිංහ, සරත් පී. කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙස්දරයෝ (පුද්.)සමාගම, 2019
29. ගොඩමුනේ පාරම්පරික හස්ථ්‍යාර මූෂ්‍යධයෝග සංග්‍රහය, (සංස්.) උපනන්ද හිමි, පැලුවත්තේ. කොළඹ: සමයවර්ධන ප්‍රකාශකයකි.
30. තෙවදුෂක හස්ථ්‍යාරය හෙවත් සිංහලල් අන්වෙද පොත, ත, (සංස්.) මෙමත්‍ය බලන්ගොඩ ආනන්ද. නුගේගොඩ: මොඩින් පොත් සමාගම, ප්‍රථම මුද්‍රණය ශ්‍රී ලංකා වර්ෂ 2503